

ПЛАН
ведення лісового господарства
по філії «Чернігівське лісове господарство»
ДП «Ліси України»

м. Чернігів 2024

Цілі ведення господарства

Господарська діяльність філії спрямована на раціональне та ефективне використання лісових ресурсів. Підвищення ґрунтозахисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих, естетичних, корисних функцій лісу.

Соціально-економічні умови діяльності підприємства та характер використання прилеглих територій

Філія «Чернігівське лісове господарство» ДП «Ліси України» (далі філія) розташоване в північно-західній частині Чернігівської області на території двох адміністративних районів: Чернігівського та Корюківського. Згідно лісорослинного районування територія філії відноситься до Чернігівського Полісся. Район розміщення філії лежить у межах Придністровської низовини. Поверхня пологохвиляста моренно-зандрова (на схилах – алювіальна) рівнина з лесовими островами, розчленована прохідними долинами.

Клімат належить до вологої, помірно теплої агрокліматичної зони.

Період з температурою понад +10°C становить 159 днів.

Негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень пізні весняні та ранні осінні заморозки.

Територія філії за характером рельєфу є рівнинна, дещо піднята на північному сході з загальним нахилом на південний захід до Дніпра.

Середня висота над рівнем моря складає 80-100 м. Ґрунти в районі розміщення філії відрізняються великою різновидністю. Піщані і супіщані ґрунти займають широку смугу вздовж лівого берега р.Дніпра і межиріччя р.Дніпра і Десни. Переважаючими супіщаними ґрунтами характеризується Чернігівський район. Супіщані ґрунти переходять за р.Десну в районі «Краснянської дачі» Красилівського лісництва і тягнуться на південь. В Березнянському лісництві супіщані ґрунти змінюються лесовидними суглинками.

Територія філії розташована в басейнах рік Дніпро, Десна.

Та частина території, яка заливається поверхневими водами називається заплавою. Головною особливістю ґрунтоутворення в заплавах річок є розвиток заплавної і алювіальної процесів. Крім того русла річок можуть мандрувати, що визначає зміну напруженості алювіального режиму і зумовлює строкатість алювіальних ґрунтів, за гранулометричним складом.

Породний склад заплав дуже різноманітний і визначається рівнем залягання ґрунтових вод. В притерасних зниженнях заплав в умовах надмірного зволоження рівень ґрунтових вод динамічний від поверхні до 0,5-1,0 м, нижче не опускається.

В цих умовах зростають насадження вільхи чорної і верби. На заплавах у місцях доброї проточності ґрунтових вод, яка сприяє їх насиченості киснем, а також підвищеній дренажності в прирусловій зоні за рахунок переходу висот 2-3 м із меженним рівнем води в руслі річки зростають інші деревні породи.

Оглеєння є пріоритетним напрямом у диференціації ґрунтоутворення на загальну алювіальному фоні заплав. Інтенсивність його та глибина залягання у профілі ґрунтів визначається глибиною знаходження ґрунтових вод. Останні впливають і на характер рослинного покриву.

Ґрунти розділяються на алювіальні лучні (оглеєнням охоплено материнську породу і нижній перехідний горизонт), алювіально лучно-болотні (оглеєння починається з верхнього перехідного горизонту) і алювіальні болотні (оглеєння увесь профіль).

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На доло лісових ділянок з надмірним зволоженням приходить 5,1 % площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 663,4 га.

Рівень ґрунтових вод 2-4 м.

Район розташування філії відноситься до числа промислово-аграрних районів області з розвинутою текстильною і хімічною промисловістю і розвинутим сільським господарством.

Переробкою деревини займаються приватні підприємці, філія переробкою деревини не займається.

В зоні діяльності філії здійснюють виробничу діяльність два агролісгоспи і один військовий лісгосп.

Лісистість адміністративних районів, на території яких розташована філія складає 26,1 %. Ліси на території розташування філії розміщені нерівномірно.

Організаційна структура підприємства
(кількість працюючих, кількість і назва підрозділів, тощо)

Станом на 01.01.2024 року облікова чисельність працюючих на підприємстві становить 292 чоловіки. Організаційна структура лісгоспу складається з 12-ти лісництв (Горбачівське, Красилівське, Мекшунівське, Березнянське, Славутицьке, Пакульське, Любецьке, Остерське, Моровське, Карпилівське, Косачівське, Сорокошицьке), які діляться на 114 майстерських дільниць, 1 відвантажувальна дільниця та 1 дільниця механізації.

Опис лісів підприємства:

- площа лісів філії становить 102365,1 га;
- запас загальний – 32756,8 тис. кбм;
- запас на 1 га – 320 кбм;
- середній вік – 60 років;
- породний склад – 8Сз1Дз1Бп;
- річний приріст – 8,52 м3/га

Площа лісів різних категорій захисності та обмеження у лісокористуванні

- ліси природоохоронного, наукового призначення займають площу – 25813,7 га;
- рекреаційно-оздоровчі ліси – 20445,5 га;
- захисні ліси – 13260,1 га;
- експлуатаційні ліси – 42845,8 га

Запланована до заготівлі кількість лісової продукції (загальна і по окремих видах)

- заготівля деревини – 229641 м3;
- лісоматеріали круглі – 158691 м3;
- дров'яна деревини для ПВ – 19420 м3;
- дров'яна деревини для НВ – 51530 м3

Відсоток використання річного приросту

- 62,7%

Середня заробітна плата по підприємству – поточна і запланована

Середньомісячна заробітна плата одного штатного працюючого за 2023 рік склала 21647,31 грн., запланований показник на 2024 рік – 18988 грн.

Заплановані відрахування підприємства до місцевого бюджету

В 2024 році підприємством планується відрахування до місцевого бюджету в розмірі 32,4 млн. грн.

Технічна забезпеченість підприємства, зокрема заготівельною технікою та устаткуванням, яке використовується в екологічно безпечний спосіб

- забезпечено

Площа лісових культур, які планується створити, в т.ч. на землях лісового фонду;

В 2024 році запланований обсяг по відтворенню лісових насаджень становить – 360 га.

Кількість і площа об'єктів ПЗФ, кількість і перелік рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою зникнення або зникаючих, які виявлені і охороняються на території підприємства;

**ПЕРЕЛІК об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2024 по
філії "Чернігівське лісове господарство"
ДП «Ліси України»**

**Північний
лісовий офіс**
назва офісу

№п/п	Назва об'єкту	Площа, га	Дата створення	Місцезнаходження		Коротка характеристика	Примітка
				Місцезнаходження (філія, лісництво, квартал, виділ)			
Загальнодержавного значення							
Заказники							
1	Каморетський	515	28.10.1974	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Березнянське лісництво / кв. 94-102		<p>Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення і використання. Заказник створено з метою збереження комплексу тваринного світу, як резервату для розселення мисливської фауни. Завданням Заказника є: охорона природного комплексу, типового для Поліського округу зоогеографічної провінції мішаних лісів, в тому числі заплавних лісових, болотних та водних комплексів рідкісних тварин, занесених до Червоної книги України та до списку рідкісних тварин Чернігівської області таких як: очеретянка прудка, мінога українська, медична п'явка, поліксена, норка європейська, видра річкова, дозорець-імператор, вусач мускусний, жук-самітник, коромисло зелене та інші; охорона рослинних угруповань, що притаманні</p>	

					Деснянській заплаві; проведення наукових досліджень і спостережень на території Заказника; підтримання загального екологічного балансу в регіоні; поширення екологічних знань тощо.	
Всього		515				
РАЗОМ природно-заповідних об'єктів загальнодержавного значення		515				
Місцевого значення						
Регіональні ландшафтні парки						
1	Міжрічинський	11649,15	20.06.2002	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Сорокошицьке лісництво/ кв. 5; кв. 8; кв. 10 вид. 15(ч); кв. 11 вид. 3-7, вид. 9-16; кв. 12 вид. 22-24, вид. 26; кв. 13; кв. 14 вид. 8-13, вид. 17-20, вид. 22, вид. 24; кв. 15; кв. 16 вид. 4-6, вид. 10-14; кв. 17; кв. 18 вид. 2-17; кв. 19; кв. 20; кв. 21; кв. 22; кв. 23; кв. 24; кв. 25; кв. 26; кв. 27; кв. 28; кв. 29; кв. 62-63; кв. 65-68; кв. 70-79; кв. 84; кв. 89; кв. 100 вид. 28; кв. 114 вид. 1	Регіональний ландшафтний парк. Загальна площа парку становить 78753,95 га, який розташований у межиріччі Дніпра та Десни. Створений з метою збереження, відтворення і раціонального використання типових та унікальних природних комплексів українського Полісся та задоволення рекреаційних потреб населення. Основним завданням РЛП "Міжрічинський" є: збереження цінних природних та історико-культурних комплексів та об'єктів; створення умов для ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних	Об'єкти, які розташовані в межах РЛП площа яких накладається, а саме: 1) гідрологічні заказники місцевого значення: Бондарівське болото -740 га., Шеберівське - 32 га., Видра 2 - 152 га., Вюницьке - 53 га., Приморське - 22 га., Гатка - 40 га.; 2) ландшафтний заказник місцевого значення: Сорокошицький лісовий масив - 779 га.; 3) заповідне урочище місцевого значення: Псьолів острів - 119 га.; 4)
			Філія "Чернігівське лісове господарство" / Пакульське лісництво/ кв. 97-98; кв. 145			
			Філія "Чернігівське лісове господарство" /			

			<p>Косачівське лісництво/ кв. 1-43; кв. 83-87</p> <p>Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Морівське лісництво/ кв. 1-26; кв. 32-34; кв. 80-82; кв. 85; кв. 87-88; кв. 90-91; кв. 93 вид. 1-6, вид. 9-13; кв. 94-97; кв. 101; кв. 103-106; кв. 109-113; кв. 116-120; кв. 123-126; кв. 130-132; кв. 136-138; кв. 141-142; кв. 147; кв. 150; кв. 154; кв. 158; кв. 161; кв. 164; кв. 166; кв. 169; кв. 172; кв. 175-176</p> <p>Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Остерське лісництво/ кв. 38-40; кв. 100 вид. 1-2; кв. 101; кв. 104 вид. 1-14; кв. 106-107; кв. 110 вид. 1, вид. 3</p> <p>Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Карпилівське лісництво/ кв. 5-6; кв. 12-13; кв. 21; кв. 51; кв. 52; кв. 60; кв. 71-72; кв. 77-78; кв. 83-84; кв. 93-94; кв. 102-103; кв. 110 вид. 4-9; кв. 111; кв. 117 вид. 1-3; кв. 118-119; кв. 127; кв. 134-135; кв. 142-143; кв. 149-150; кв. 155; кв. 161-162; кв. 167-168; кв. 174; кв. 179 вид. 8-29, вид. 33-34, вид. 36; кв. 180-181; кв. 184; кв. 185 вид. 2-15, вид. 27; кв. 186; кв. 188 вид. 11-12, вид. 20, вид. 22; кв. 189 вид. 1-6, вид. 23-32; кв. 191; кв. 193 вид. 4-5, вид. 7-11, вид. 14, вид. 20-25, вид. 27; кв. 194; кв. 195 вид. 15, вид. 19-20, вид. 22, вид. 36-37, вид. 40, кв. 45-48; кв. 196-198;</p>	<p>природних комплексів та об'єктів; сприяння екологічній освітньо-виховній роботі; підтримання загального екологічного балансу в регіоні.</p>	<p>зоологічна пам'ятка природи місцевого значення: Сорокошицький чапельник - 0,5 га.; 5) ботанічні пам'ятки природи місцевого значення: Дуб косачівський - 0,01 га.; Сорокошицька дібровна ділянка - 2,9 га.; 6) ботанічний заказник місцевого значення: Ревунівське - 705 га.</p>
--	--	--	---	--	--

				кв. 201 вид. 6-12, вид. 15-16; кв. 202- 216	
Всього		11649,15			
Заказники					
1	Малііве	608	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 2 вид. 7, кв. 4-11, кв. 12 вид. 2-16, кв. 13-14, кв. 15 вид. 2-26, кв. 16-17	Ботанічний заказник місцевого значення. Продуктивні ділянки листяного лісу віком понад 50 років, з участю дуба звичайного, вільхи клейкої, осики у деревостані, в підліску - ліщина звичайна. В травяному покриві - осока волосиста, яглиця звичайна, розхідник звичайний, копитняк європейський, зірочник ланцетолистий, осика пальчаста. Купина багатовікова, ряд видів орхідних та інших
2	Церківка	288	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 24- 29	Ботанічний заказник місцевого значення. Ділянки соснового та дубово-соснового лісу віком понад 60 років з рядом видів супутників сосни і дуба, зокрема суниці лісові, яглиця звичайна, зірочник ланцетолистий, копитняк європейський, куцоніжка лісова, розхідник шорсткий, медунка темна, просянка розлога, є ряд лікарських рослин
3	Борова	110	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Пакульське лісництво/ кв. 155-156	Ботанічний заказник місцевого значення. До заказника входять високопродуктивні ділянки листяного лісу, переважно дубового віком до 200 років, в підліску - ліщина звичайна, в травяному покриві - види

					неморальної групи (яглиця звичайна, медунка темна, купина багатовікова, копитняк європейський)
4	Ревунівське	705	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Сорокошицьке лісництво/ кв. 1-2; кв. 6-11; кв. 13; кв. 15; кв. 17; кв. 19	Ботанічний заказник місцевого значення. Ділянка високопродуктивного соснового лісу зеленомохового, злаковозеленомохового віком понад 60 років з типовими бореальними видами в трав'яному покриві
5	Ведильцівське	796	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Славутицьке лісництво/ кв. 146, 147, 152, 153, 158, 159, 162, 163, 166, 167, 170, 171, 175	Ботанічний заказник місцевого значення. До заказника входять лишайникові, зеленомохові та злакові угруповання віком понад 50 років, у підліску - бузина, крушина ламка, малина. В трав'яному покриві типові бореальні види
6	Домницький	17,1	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Березнянське лісництво/ кв. 62 вид. 9, кв. 63 вид. 4	Ботанічний заказник місцевого значення. Ділянка природного походження з дубу звичайного віком понад 90 років з додаванням місцями сосни звичайної і берези бородавчастої. В підліску - ліщина звичайна, бузина чорна. В трав'яному покриві - Яглиця звичайна, конвалія звичайна, медунка вузьколиста та інші види-супутники дуба.
7	Любецький масив	181	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Любецьке лісництво/ кв. 20-22	Ботанічний заказник місцевого значення. Переважно високопродуктивні ділянки чистого соснового лісу зеленомохового, злаково-зеленомохового, чорницевого віком 60-80 років, де зростають типові бореальні види-супутники сосни (суниці лісові, звіробій звичайний, конвалія звичайна, грушанкові, зимолубка зонтична,

					плавун булавовидний
8	Колодливє	109	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 159-160	Ботанічний заказник місцевого значення. Листяний, переважно липово-дубовий ліс, віком 60 років з типовими неморальними видами та рядом орхідних, занесених до Червоної книги
9	Олишівський	31,1	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 184 вид. 1; кв. 189 вид. 15; кв. 190 вид. 1, вид. 15, вид. 23; кв. 197 вид. 6	Ботанічний заказник місцевого значення. Культури дуба звичайного віком 100-110 років з окремими деревами до 150 років, в підліску - ліщина звичайна, свидина кровяна, крушина ламка, глід.
10	Чемерський	255	23.09.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 206-210	Ботанічний заказник місцевого значення. Лісові ділянки віком 90-130 років (на момент створення), які охороняються як флористично багаті високо бонітетні ценози дубових, липово-дубових лісів з участю типових неморальних (яглиця звичайна, осока волосиста, медунка темна, копитняк європейський та ін.) та ряду рідкісних, в т.ч. червонокнижних видів (курочка морозниковидна, лілія лісова, гніздівка звичайна)
11	Шестовицький	542	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 170-173 Філія "Чернігівське лісове господарство" / Березнянське	Ландшафтний заказник місцевого значення. Змішані насадження листяних порід, місцями тополі канадської, тополі білої та дуба звичайного в заплаві річки Десни, які мають важливе водоохоронне значення

				лісництво/ кв. 152-155	
12	Горицький	796	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 103-106, 108-113, 115-120	Ландшафтний заказник місцевого значення. Змішані насадження листяних порід в заплаві р. Десна, місцями варіант заплавної діброви, які мають велике ґрунтозахисне і водоохоронне значення для збереження р. Десни та її заплави в природному стані
13	Золотинка	527	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 76-86	Ландшафтний заказник місцевого значення. Змішані насадження листяних порід, місцями чорновільшняків та заплавної діброви, які мають важливе водоохоронне значення.
14	Сорокошицький лісовий масив	779	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Сорокошицьке лісництво/ кв. 62-63; кв. 65-66; кв. 70-74; кв. 76-78	Ландшафтний заказник місцевого значення. Соснові високопродуктивні лісові насадження. В підліску - бузина, крушина, в трав'яному покриві - зубрівка, суниця, цмин
15	Бігацький ліс	345	27.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 18-23	Лісовий заказник місцевого значення. Змішаний, переважно з додаванням дубу звичайного, ліс віком понад 50 років, з видами супутника дуба (яглиця звичайна, маренка запашна, медунка темна, росянка розлога). Тут зростає ряд видів орхідних, зокрема: гніздівка звичайна, коручка морозниковидна, які занесені до Червоної книги України
16	Старе	367	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Мекшунівське лісництво/ кв. 1-6	Лісовий заказник місцевого значення. Соснові ділянки з домішками дуба звичайного віком 60-70 років, місцями займають насадження віком 80-150 років (площа - 30 га). На території заказника знаходяться пам'ятки:

					городище X-XII віків та курганний могильник X століття
17	Конторщина	322	17.06.2014	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Остерське лісництво / кв. 133-138	Лісовий заказник місцевого значення.
18	Олишівська дача	535	18.06.2014	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 182-183; кв. 186; кв. 188-195	Лісовий заказник місцевого значення. До заказника входять лісовий масив, цінний з різновіковим складом насаджень із зволженими та заболоченими місцинами, рядом рідкісних видів неморального та гідрофільного біорізноманіття
19	Прибори	71	17.06.2014	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 205	Лісовий заказник місцевого значення.
20	Смолянський	28,8	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 152 вид. 2; кв. 171 вид. 16; кв. 172 вид. 15, вид. 18; кв. 174 вид. 10	Лісовий заказник місцевого значення. Ділянки листяного лісу віком 100-160 років з дуба звичайного, ясеня звичайного, липи серделистої, берези бородавчастої. В трав'яному покриві - неморальні види-супутники дуба (зірочник лісовий, яглиця звичайна, копитняк європейський, конвалія звичайна, анемона дібровна, медунка вузьколиста та ін.)
21	Мньовський	38	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Славутицьке лісництво / кв. 120	Орнітологічний заказник місцевого значення. Ділянки соснового лісу зеленомохового, злакового віком 70 років з типовими бореальними видами-супутниками сосни, є місця поселення і колонії сірої чаплі

22	Кулик	51,06	12.05.2020	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Остерське лісництво/ кв. 108	Орнітологічний заказник місцевого значення. Загальна площа заказника 85,0609 га. Острівна територія, утворена меандром річки Десна. Псамофітні та справжні луки, заплавні ліси, чагарникова рослинність та прибережно-водна і водна рослинність, є місцем існування більше 70 видів птахів. Під час кочових переміщень і сезонних міграцій зустрічаються кулик-сорока, лелека чорний, нерознь, малий крячок, малий підорлик, зміїд, орлан білохвіст, сова болотяна. Присутні види з Європейського Червоного списку (шуліка чорний, курпка сіра, чайка) міжнародного Червоного списку МСОП (деркач). Майже всі виявлені види птахів занесені до Додатків II або III Бернської конвенції.
23	Петрове	8	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 46	Гідрологічний заказник місцевого значення. Осокове евтрофне болото, яке є регулятором водного режиму прилеглих територій
24	Криві гряди	129,2	24.12.1979	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 47	Гідрологічний заказник місцевого значення. Болотний евтрофний осоково-злаковий масив з лучно-болотними і болотними видами, який має важливе значення в регулюванні водного режиму басейну р. Сож і рівня ґрунтових вод прилеглих територій
25	Болото Колодливе	13,3	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 164-165	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне очеретяне болото в заплаві р. Десни - регулятор водного режиму

26	Гало	11,5	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 89-90	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото - регулятор рівня ґрунтових вод
27	Вінниця	9,3	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Пакульське лісництво / кв. 6 Філія "Чернігівське лісове господарство" / Славутицьке лісництво / кв. 177	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне гостро-осокове болото, омсько-осокове болото з рядом видів болотного різнотравя, має важливе значення в регулюванні водного режиму та рівня ґрунтових вод прилеглих територій
28	Гмир	136	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Красилівське лісництво / кв. 29; кв. 39-40; кв. 46-47; кв. 50-51; кв. 55	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове сфагнове болото - регулятор водного режиму та рівня ґрунтових вод
29	Біле	16	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Остерське лісництво / кв. 151; кв. 155; кв. 156	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото з рядом типових видів болотного різнотравя в заплаві р. Остер - регулятор водного режиму прилеглих територій
30	Кругле-2	12	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Остерське лісництво / кв. 9	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове евтрофне болото - регулятор водного режиму та рівня ґрунтових вод
31	Вовчий круг	21	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Остерське лісництво / кв. 131-132	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото - регулятор водного режиму прилеглих територій
32	Видра-2	152	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Косачівське лісництво / кв. 83	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото - регулятор водного режиму та рівня ґрунтових вод

33	Гатка	40	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво/ кв. 179; кв. 183; кв. 188; кв. 193	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото на узбережжі Київського водосховища, важливий регулятор водного режиму. Місце гніздування болотних та водоплавних птахів
34	Журавлине	17	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Остерське лісництво/ кв. 3	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото, важливий регулятор водного режиму
35	Приморське	22	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Сорокошицьке лісництво/ кв. 114	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото, що безпосередньо прилягає до Київського водосховища, має важливе значення як регулятор водного режиму і рівня ґрунтових вод прилеглих територій. Місця масового гніздування водоболотних птахів
36	Вюницьке	53	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Косачівське лісництво/ кв. 15-16; кв. 18-19	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото - регулятор водного режиму прилеглих територій
37	Шеберівське	32	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Косачівське лісництво/ кв. 7-11; кв. 86	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне осокове болото - регулятор водного режиму прилеглих територій
38	Вікторівщина	12,2	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво/ кв. 174-175	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото в заплаві р. Смолянка, важливий регулятор водного режиму річки та прилеглих територій
39	Комарове	10	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво/ кв. 162	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото в заплаві р. Смолянка, важливий регулятор водного

					режиму річки та прилеглих територій
40	Намісницьке	17,7	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 160-161; кв. 170-171	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне осокове болото в заплаві р. Смолянка, важливий регулятор водного режиму річки та прилеглих територій
41	Пригаришене-1	17,6	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 158; кв. 168	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне болото, важливий регулятор водного режиму
42	Пригаришене-2	13	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 166-167	Гідрологічний заказник місцевого значення. Низинне евтрофне болото, важливий регулятор водного режиму
43	Наливайківщина	29	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Горбачівське лісництво / кв. 178	Гідрологічний заказник місцевого значення. Евтрофне низове осокове болото є ререгулятором водного режиму та рівня ґрунтових вод
44	Бондарівське болото	740	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство" / Морівське лісництво / кв. 105; кв. 110-111; кв. 117-118; кв. 124-125; кв. 131-132; кв. 137-138; кв. 142	Гідрологічний заказник місцевого значення. Болотний масив з високотравних та осокових ценозів та лучно болотних видів, в притерасовій частині зростають вільха клейка, береза, верба попеляста, має важливе водоохоронне значення, регулятор водного режиму прилеглих територій. Значна наукова цінність болотного масиву полягає у створенні сприятливих умов для концентрації і відтворення представників мисливської фауни та видів, які охороняються (сірий журавель, видра) Охоронна зона - 740 га. в.т.ч 398 га площа заказника
Всього		9013,86			
Пам'ятки природи					

1	Татарська гірка (Анісівська дача)	2	08.09.1958	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 3- 4	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Ділянка високопродуктивного соснового лісу зелено- мохового віком понад 50 років. Місце запеклого опору чернігівців проти навали татаро-монголів у жовтні 1239 року
2	Урочище Єсинське	2,6	04.12.1978	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 149	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Ділянка дуба звичайного віком 150- 200 років
3	Чорторійський дуб	0,01	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 141	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Дуб віком понад 400 років
4	Козлянське	1,2	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 135 вид. 4	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Показова ділянка насадження дуба звичайного віком понад 80 років
5	Дуб березнянський - 1	0,01	10.06.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 54	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Дуб звичайний віком понад 350 років, висотою 26 метрів, діаметром стовбура - 0,9 метра
6	Дуб березнянський - 2	0,01	10.06.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 55	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Дуб звичайний віком понад 300 років, висотою 27 метрів
7	Горбачівський березовий гай	3,7	10.06.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Горбачівське лісництво/ кв. 139 вид. 16; кв. 140 вид. 13	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Показова високопродуктивна ділянка березових насаджень віком понад 50 років
8	Сорокошицька дібровна ділянка	2,9	10.06.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Сорокошицьке лісництво/ кв. 84; кв. 89	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Показові дубові насадження віком понад 160 років на схилах долини р. дніпра. Місце масового гніздування птахів.

9	Дуб косачівський	0,01	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Косачівське лісництво/ кв. 36	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Дерево дуба звичайного віком понад 300 років біля дороги села Лошакова Гута
10	Олишівська ділянка грабу	5	10.06.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Горбачівське лісництво/ кв. 209	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення. Високопродуктивна показова ділянка грабу звичайного природного походження віком понад 50 років (на момент створення)
11	Криві гряди - 2	6,8	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 47 вид. 19	Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення. Ділянка листяного лісу з поселенням бобрів у заплаві р. Дніпро
12	Бабичів острів	5	08.09.1958	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 79	Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення. Ділянка листяного лісу, переважно вільшняки, місцями волога діброва, в заплаві р. Дніпро з поселенням бобрів, видри та представників навколоводного і водного орнітокомплексів
13	Сорокошицький чапельник	0,5	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Сорокошицьке лісництво/ кв. 100	Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення. Ділянка соснового лісу віком понад 100 років, місця гніздування сірих чапель
Всього		29,74			
Заповідні урочища					
1	Лисуха	231	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 65-66	Заповідне урочище місцевого значення. Мішаний сосново- дубовий ліс заплавного типу на березі річки Десни з численними дубами віком понад 100 років
2	Копачівська дача	245,06	27.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 67-75	Заповідне урочище місцевого значення. Створено з метою охорони та збереження старовинного лісового урочища з багатовіковими дубами та соснами

3	Довга рудня	462	27.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Мекшунівське лісництво/ кв. 106-114	Заповідне урочище місцевого значення. Ділянка дубово- соснового лісу віком 50- 80 років. В трав'яному покриві - костриця червона, костриця овеча, суніці лісові, конвалія звичайна, у моховому ярусі - типові вид зелених мохів на берегах стариці р. дніпра "Кривої річки"
4	Качина долина	109	27.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Пакульське лісництво/ кв. 157	Заповідне урочище місцевого значення. Листяний, переважно липово-дубовий ліс заплавного типу, має водоохоронне значення в заплаві р. Десни
5	В'юнище	990	06.12.1982	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Пакульське лісництво/ кв. 99-115	Заповідне урочище місцевого значення. Дубово-соснові угруповання віком до 150 років на лівобережжі р. Дніпро. В трав'яному покриві зустрічаються як неморальні так і бореальні види.
6	Галеньово	102	08.09.1972	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 49	Заповідне урочище місцевого значення. Старовинна заплавна дїброва на Десні з вікових дубів, осокорів, вязів, ліщинового підліску, збідненим варіантом трав'яного ярусу і наявністю значних запасів багатьох видів цінних лікарських рослин. Місце гніздування корисних птахів - шулік, сов та інших
7	Луциків гай	135,7	27.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 46-48	Заповідне урочище місцевого значення. Дубово-сосновий високопродуктивний ліс з чисельними віковими дубами, типовий варіант поліської судїброви
8	Руднянське	645	31.07.1991	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Пакульське лісництво/ кв. 5- 8, кв. 12-16	Заповідне урочище місцевого значення. Соснові лишайникові, зеленомохові, злаково- зеленомохові угруповання віком понад 60-70 років. В трав'яному покриві - бореальні види

9	Стольнинське	1072,6	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Березнянське лісництво/ кв. 69-87	Заповідне урочище місцевого значення. Високопродуктивні ділянки сосново-дубового лісу віком 60-100 років, окремі дерева дуба до 200 років. В кв. 78 на площі 37 га рішенням Чернігівського облвиконкому від 25.07.1986 року було створено лісовий генетичний резерват дуба звичайного. В підліску - ліщина звичайна, в трав'яному покриві - яглиця звичайна, осока волосиста, зірочник ланцетолистий та ряд інших неморальних видів (любка дволиста, анемона лісова, медунка вузьколиста, перстач білий, сон широколистий). З рідкісних тварин є благородний олень, із птахів - чорний лелека, сіра чапля
10	Борисоглібське	1132	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Мекшунівське лісництво/ кв. 52, кв. 53, кв. 63-68, кв. 78-83, кв. 90, кв. 91, кв. 94-98	Заповідне урочище місцевого значення. Високопродуктивні соснові ділянки з домішками дуба звичайного, берези бородавчастої і вільхи клейкої віком 60-90 років. В підліску - ліщина звичайна, бузина чорна, крушина ламка, місцями, ялівець звичайний. В трав'яному покриві - конвалія звичайна, чебрець, плаун булавовидний, плаун річний, медунка вузьколиста, є ряд видів, що охороняються (любка дволиста, сон широколистий, цибуля ведмежа).
11	Червоний борок	144	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Пакульське лісництво/ кв. 117-118	Заповідне урочище місцевого значення. Високопродуктивні соснові, дубово-соснові насадження віком 60-110 років. В підліску - ліщина, бузина чорна, малина. В трав'яному покриві - конвалія звичайна, чебрець, сон-

					трава широколиста.
12	Вороб'ївське	356	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 39-44	Заповідне урочище місцевого значення. Високопродуктивні листяні, переважно дубово-ясеневі ділянки з домішками вільхи клейкої, берези бородавчастої, осики з рядом неморальних видів-супутників дуба віком 50-60 років, місцями є ділянки з ялиною європейською, грабом звичайним серед поля, тут зростають 5 видів папоротеподібних (багаторядник шипуватий, безщитник жіночий, щитник чоловічий, щитник шартський, орляк звичайний).
13	Дубча	109	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 150-151	Заповідне урочище місцевого значення. Мішаний ліс, з переважанням високопродуктивних ділянок з сосною звичайною віком 50-60 років. В трав'яному покриві - костриця червона, сон-трава широколиста, у моховому ярусі - типові види зелених мохів. Місце гніздування різних видів корисних птахів, укриття для диких тварин
14	Мороги	255	27.12.1984	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Любецьке лісництво/ кв. 129	Заповідне урочище місцевого значення. Острів на р. Дніпро, на якому за останні 20 років формуються сукцесійні ділянки з сосною звичайною, дубом звичайним та вербою білою. Це місце існування представників нарколоводного орнітокомплексу та ряду диких тварин
15	Бобровицьке	224	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/	Заповідне урочище місцевого значення. Листяний ліс, переважно варіант

				Березнянське лісництво/ кв. 143-145	заплавної діброви з кленом гостролистим, осикою, тополею білою водоохоронного значення в заплаві річки Десни
16	Торчин	308	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Красилівське лісництво/ кв. 174-178	Заповідне урочище місцевого значення. Унікальне мальовниче урочище на правому березі р. Десни. Листяний ліс, переважно з вікових та багатовікових дубів, тополь, верб, що оточують зеленим обрамленням мальовниче озеро Польове. В урочищі великі запаси цінних лікарських рослин
17	Псьолів острів	119	24.04.1964	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Остерське лісництво/ кв. 38-40	Заповідне урочище місцевого значення. Охорона та збереження унікальної придеснянської діброви з багатовікових дубів та ділянок рідкісних вікових шатрових сосен
18	Паньківський ліс	207	14.05.1999	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Горбачівське лісництво/ кв. 200-204	Заповідне урочище місцевого значення. Ділянки змішаного, переважно грабово-березового лісу віком 50-60 років. В ярусі підліску - ліщина, малина, глід. В трав'яному покриві - рідкісний занесений до Червоної книги і Міжнародного Європейського списку підсніжник білосніжний, а також ряст порожнистий, анемона жовтицева, проліска дволиста, зірочки жовті, пшінка весняна
19	Чернещина	134	13.10.1966	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Остерське лісництво/ кв. 168-169	Заповідне урочище місцевого значення. Мальовниче лісове урочище з численними віковими дубами та іншими-довгожителами. Місце масового гніздування багатьох видів птахів

20	Чернещина	271	11.04.2000	Філія "Чернігівське лісове господарство"/ Горбачівське лісництво/ кв. 179-183	Заповідне урочище місцевого значення. Ділянки дубових лісів віком до 90-100 років. В ярусі підліску - ліщина, свидина кровяна. В трав'яному покриві - яглиця звичайна, осока волосиста, копитняк європейський, купина багатовікова, медунка темна, медунка вужьколиста
Всього		7251,36			
Площа об'єктів ПЗФ по філії		27833,7			Без врахування площі, що накладається
Всього об'єктів природно- заповідного фонду				79	

Рослини, занесені до «Червоної Книги України», які зустрічаються в лісах Чернігівського лісгоспу:

- Сон широколистий
- Проліска дволиста
- Любка дволиста
- Підсніжник білий
- Гніздівка звичайна
- Лілія лісова
- Конвалія звичайна

Тварини, занесені до «Червоної Книги України», які зустрічаються в лісах Чернігівського лісгоспу:

- Орлан-білохвіст
- Видра річкова
- Лелека чорний

Заплановані заходи із підтримки й збереження ОЦЗ.

Основними заходами з підтримки та збереження ОЦЗЛ по лісгоспу є:

- Охорона від незаконних рубок та браконьєрства;
- Заборона або обмежена господарська діяльність;
- Підтримання належного санітарного стану;
- Захист від викиду побутового сміття та його прибирання.

Примітки:

1. Цей перелік не є остаточним і може змінюватися в залежності від побажань підприємства і рекомендацій чи зауважень аудиторів.
2. «Основні положення плану ведення господарства в філії «Чернігівське лісове господарство» є окремим коротким документом, надрукованим на принтері або типографським способом або розміщеним на сайті підприємства.
3. Документ має бути доступним для відвідувачів, його можна вільно отримати в канцелярії або приймальні підприємства та в лісництвах. Всім зацікавленим сторонам копії цих документів надсилаються поштою за їхньою вимогою.
4. Документ можна об'єднати із доступним для громадськості коротким документом з основними результатами моніторингу, який потрібен згідно Критерію 8.5.

Директор

Денис ЗЕМЛЯНКО